

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

6-12-2015

ΤΜΗΜΑ:Γ₄

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:ΚΑΡΑΝΑΣΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΘΕΜΑ 1^ο

A . Να αποδείξετε ότι αν μία συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη σε ένα σημείο x_0 , τότε είναι και συνεχής στο σημείο αυτό .

Μονάδες 10

B . Να διατυπώσετε το θεώρημα Rolle .

Μονάδες 5

Γ . Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν , γράφοντας στο τετράδιό σας , δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση , τη λέξη **Σωστό** , αν η πρόταση είναι σωστή ή **Λάθος** αν η πρόταση είναι λάθος .

- 1.** Έστω η συνάρτηση $f(x) = \varepsilon \phi x$. Η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο $R_1 = R - \{x / \sigma \upsilon \nu x = 0\}$ και ισχύει

$$f'(x) = -\frac{1}{\sigma \upsilon \nu^2 x} .$$

Μονάδες 2

- 2.** Αν μία συνάρτηση f δεν είναι συνεχής σε ένα σημείο x_0 του πεδίου ορισμού της , τότε δεν μπορεί να είναι παραγωγίσιμη στο x_0 .

Μονάδες 2

3. Για δύο οποιεσδήποτε συναρτήσεις f, g παραγωγίσιμες στο x_0 ισχύει

$$(f \cdot g)'(x_0) = f'(x_0) \cdot g(x_0) - f(x_0) \cdot g'(x_0) .$$

Μονάδες 2

4. Αν η συνάρτηση f είναι συνεχής στο $[0,1]$, παραγωγίσιμη στο

$$(0,1) \text{ και } f'(x) \neq 0 \text{ για όλα τα } x \in (0,1) , \text{ τότε } f(0) \neq f(1) .$$

Μονάδες 2

5. Αν η συνάρτηση f παραγωγίζεται στο $[\alpha, \beta]$ με $f(\alpha) < f(\beta)$, τότε

$$\text{υπάρχει } x_0 \in (\alpha, \beta) \text{ τέτοιο ώστε } f'(x_0) > 0 .$$

Μονάδες 2

Δ . Να βρείτε τις παραγώγους των παρακάτω συναρτήσεων :

1. $f(x) = 3 \cdot x^6 - 2 \cdot x^3 + 5 \cdot x - 1$

Μονάδες 1

2. $f(x) = 7 \cdot e^x + 2 \cdot \ln x - 6 \cdot \sin x$

Μονάδες 1

3. $f(x) = \frac{e^x}{x^2}$

Μονάδες 1

4. $f(x) = x \cdot \eta\mu x - e^x \cdot (2 \cdot x^2 - 4)$

Μονάδες 1

5. $f(x) = \sqrt{\eta\mu(2 \cdot x^4)}$

Μονάδες 1

ΘΕΜΑ 2^ο

A. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} 4 \cdot x^2 - \alpha^2 \cdot x, & \text{αν } x \leq 1 \\ 7 \cdot x - \alpha - 3, & \text{αν } x > 1 \end{cases}$

1. Να προσδιορίσετε τις τιμές του α για τις οποίες η f είναι συνεχής στο $x = 1$.

Μονάδες 5

2. Για $\alpha = 0$ ή $\alpha = 1$ να εξετάσετε αν η f είναι παραγωγίσιμη στο $x = 1$

Μονάδες 5

B. Έστω συνάρτηση f για την οποία ισχύουν

$$f(1) = f(2) \text{ και } 2 \cdot f'(1) = f'(2).$$

$$\text{Αν } g(x) = \begin{cases} f(2 \cdot x) & , x \geq 1 \\ f(4 \cdot x - 3) & , x < 1 \end{cases} \quad \text{να αποδείξετε ότι η } g \text{ είναι}$$

παραγωγίσιμη στο $x_0 = 1$.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 3^ο

Δίνεται συνάρτηση f ορισμένη και δύο φορές παραγωγίσιμη στο $[0, 2]$

και ισχύουν $f(0) = 0$, $f(1) = 1$, $f(2) = 1$. Να δείξετε ότι :

1. Η εξίσωση $f'(x) = 1$ έχει ρίζα στο $(0, 2)$.

Μονάδες 8

2. Υπάρχει ένα τουλάχιστον σημείο στο διάστημα $(0, 2)$ στο οποίο η εφαπτομένη της C_f είναι παράλληλη στον άξονα $x'x$.

Μονάδες 8

3. Υπάρχει $\xi \in (0, 2)$ τέτοιο ώστε $f''(\xi) < 0$.

Μονάδες 9

ΘΕΜΑ 4^ο

Έστω η συνάρτηση $f(x) = 4 \cdot x^3 - 2 \cdot \kappa \cdot x + \kappa - 1$. Να δείξετε ότι :

1. Υπάρχει ένα τουλάχιστον $x_0 \in (0,1)$ τέτοιο ώστε $f(x_0) = 0$.

Μονάδες 8

2. Η εξίσωση $f(x) = \frac{\ln x}{x-2}$ έχει μία τουλάχιστον ρίζα στο $(x_0, 2)$.

Μονάδες 8

3. Αν $\kappa > 1$, τότε υπάρχει $\xi \in (0, x_0)$ τέτοιο ώστε $f'(\xi) < 0$.

Μονάδες 9

Καλή επιτυχία

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΜΗΜΑΤΑ: Γ₁, Γ₂, Ο₁
6/12/2015

ΘΕΜΑ 1^ο

- A)** Να αποδείξετε ότι αν μια συνάρτηση είναι παραγωγίσιμη στο x_0 , τότε είναι και συνεχής στο x_0 . Δείξτε με αντιπαράδειγμα ότι δεν ισχύει το αντίστροφο.
- B)** Να διατυπώσετε το θεώρημα Rolle και να το ερμηνεύσετε γεωμετρικά.
- Γ)** Να συμπληρώσετε με Σωστό «Σ» ή Λάθος «Λ» τις παρακάτω προτάσεις:
- i.** Αν για την συνάρτηση f υπάρχει το $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_0 + h) - f(x_0)}{h}$, τότε ισούται με $f'(x_0)$.
  - ii.** Αν μία συνάρτηση f δεν είναι παραγωγίσιμη στο x_0 , τότε δεν είναι ούτε συνεχής στο x_0 .
  - iii.** Αν σημείο $M(x(t), y(t))$ κινείται πάνω στην ευθεία $y=2x+1$, τότε η ταχύτητα με την οποία απομακρύνεται από τον x' είναι διπλάσια από την ταχύτητα με την οποία απομακρύνεται από τον άξονα yy' .
  - iv.** Αν μια περιττή συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$, τότε η f' είναι άρτια και αντιστρόφως.
  - v.** Αν $f'(x) \neq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, τότε η συνάρτηση f είναι 1-1.

(Μονάδες 10+5+10)

ΘΕΜΑ 2^ο

Αν η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} ax^2 + \beta x + 1 & , x \leq 1 \\ \sqrt{5 - x^2} & , x > 1 \end{cases}$ είναι παραγωγίσιμη στο $x=1$ τότε :

- i.** Να αποδείξετε ότι $a = -\frac{3}{2}$ και $\beta = \frac{5}{2}$.
- ii.** Να υπολογίσετε το $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(1+3h) - f(1-5h)}{h}$.
- iii.** Να βρείτε την εφαπτομένη της C_f που είναι παράλληλη προς την ευθεία $y=-2x$.

(Μονάδες 10+7+8)

ΘΕΜΑ 3°

Έστω οι συναρτήσεις f, g παραγωγίσιμες στο $(0, +\infty)$ για την οποίες ισχύει η σχέση $f(x) - \ln x = g(x) + e^x - \frac{1}{x}$ για κάθε $x \in (0, +\infty)$, τότε να δείξετε ότι :

- i. Οι γραφικές παραστάσεις των f, g έχουν ακριβώς ένα κοινό σημείο.
- ii. Οι γραφικές παραστάσεις των f, g δεν έχουν στο κοινό σημείο τους κοινή εφαπτομένη.
- iii. Αν επιπλέον ισχύει ότι f είναι συνάρτηση 1-1 με f^{-1} παραγωγίσιμη και η ευθεία $y = ex + 1$ είναι εφαπτομένη της C_f στο $x=1$, τότε:
  - a. Να βρείτε την εφαπτομένη της C_g στο $x=1$.
  - β. Να βρείτε την εφαπτομένη της $C_{f^{-1}}$ στο $x=e+1$

(Μονάδες 8+7+10)

ΘΕΜΑ 4°

Έστω f παραγωγίσιμη στο $[a, \beta]$, με $f(x) \leq \frac{f(a) + f(\beta)}{2}$ για κάθε $x \in [a, \beta]$,

$f'(a) = 0$ και η συνάρτηση $g(x) = \begin{cases} \frac{f(x) - f(a)}{x - a}, & \text{άν } x > a \\ 0 & \text{άν } x = a \end{cases}$, τότε:

- i. Να δείξετε ότι $f(a) = f(\beta)$ και ότι η εξίσωση $f'(x) = 0$, έχει δύο τουλάχιστον ρίζες στο $[a, \beta]$.
- ii. Δείξτε ότι υπάρχουν $\xi_1, \xi_2 \in (a, \beta)$ με $\xi_1 \neq \xi_2$ ώστε να ισχύει: $e^{f(\xi_1)} \cdot f'(\xi_1) + e^{f(\xi_2)} \cdot f'(\xi_2) = 0$.
- iii. Να δείξετε ότι για την συνάρτηση g εφαρμόζεται το θεώρημα Rolle στο διάστημα $[a, \beta]$.
- iv. Να δείξετε ότι υπάρχει μία τουλάχιστον εφαπτομένη της C_f σε σημείο $M(\xi, f(\xi))$ με $\xi \in (a, \beta)$ η οποία να διέρχεται και από το σημείο $A(a, f(a))$.

(Μονάδες 6+7+6+6)

Να έχετε επιτυχία!

Κυριακή 6 Δεκεμβρίου 2015
Γραπτή δοκιμασία στα
Μαθηματικά Κατεύθυνσης

Θέμα Α

A1. Έστω η συνάρτηση $f(x) = \ln|x|$. Να αποδείξετε ότι η f είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}^*$ και ισχύει: $f'(x) = \frac{1}{x}$.

Μονάδες 8

A2. Πότε λέμε ότι μια συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη σε ένα κλειστό διάστημα $[\alpha, \beta]$ του πεδίου ορισμού της;

Μονάδες 4

A3. Τι σημαίνει γεωμετρικά το θεώρημα *Rolle* του διαφορικού Λογισμού;

Μονάδες 3

A4. Σημειώστε ποιές απο τις παρακάτω προτάσεις είναι Σωστές και ποιές Λάθος:

- α.** Έστω f παραγωγίσιμη σε ένα διάστημα Δ και $f'(x) \neq 0$, για κάθε $x \in \Delta$, τότε η f είναι γνήσιως μονότονη στο Δ .
- β.** Έστω f παραγωγίσιμη στο $[a, b]$ και f παρουσιάζει ελάχιστο στη θέση a , τότε $f'(a) \geq 0$.
- γ.** Κάθε συνεχής συνάρτηση f σε ένα σημείο του πεδίου ορισμού της είναι και παραγωγίσιμη στο σημείο αυτό.
- δ.** Μια συνάρτηση f είναι συνεχής στο $[a, b]$ και ισχύει $f(a)f(b) > 0$, τότε η εξίσωση $f(x) = 0$ δεν έχει ρίζα στο διάστημα (a, b) .
- ε.** Αν f, g παραγωγίσιμες σε ένα διάστημα Δ και ισχύει $f(x) > g(x)$, για κάθε $x \in \Delta$, τότε $f'(x) > g'(x)$, για $x \in \Delta$.

Μονάδες 10

Θέμα Β

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = 2x^3 - 3x^2 + 6\alpha x + \beta$, όπου $x \in \mathbb{R}$ και α, β πραγματικοί. Η συνάρτηση f παρουσιάζει τοπικό ακρότατο στο $x_0 = -2$, το $f(-2) = 98$.

α. Να αποδείξετε ότι $\alpha = -6$ και $\beta = 54$.

Μονάδες 6

β. Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία και τα ακρότατα.

Μονάδες 9

γ. Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει ακριβώς μια ρίζα στο διάστημα $(-1, 2)$.

Μονάδες 7

Θέμα Γ

Γ1 Δίνεται η συνάρτηση f για την οποία ισχύει:

$$2xf(x) + (x^2 + 1)f'(x) = e^x, x \in \mathbb{R}$$

α. Να βρεθεί ο τύπος της $f(x)$, αν $f(0) = 1$.

Μονάδες 5

β. Να βρείτε την $f'(x)$ και το πρόσημό της.

Μονάδες 6

Γ2 Δίνεται η συνάρτηση $f : [\alpha, \beta] \rightarrow \mathbb{R}$, η οποία είναι συνεχής στο $[\alpha, \beta]$ και παραγωγίσιμη στο (α, β) με $f(\alpha) = \alpha$ και $f(\beta) = \beta$. Να αποδείξετε ότι:

α. υπάρχει $\xi \in (\alpha, \beta)$, ώστε $f(\xi) = \alpha + \beta - \xi$.

Μονάδες 6

β. υπάρχουν $x_1, x_2 \in (\alpha, \beta)$, με $x_1 \neq x_2$, τέτοια ώστε $f'(x_1)f'(x_2) = 1$.

Μονάδες 8

Θέμα Δ

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x+1}{x-1} - \ln x$.

α. Να βρεθεί το πεδίο ορισμού και το σύνολο τιμών της f .

Μονάδες 8

β. Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει ακριβώς 2 ρίζες στο πεδίο ορισμού της.

Μονάδες 5

γ. Αν η εφαπτομένη της γραφικής παράστασης της συνάρτησης $g(x) = \ln x$ στο σημείο $A(a, \ln a)$ με $a > 0$ και η εφαπτομένη της γραφικής παράστασης της $h(x) = e^x$ στο σημείο $B(b, e^b)$ με $b \in \mathbb{R}$ ταυτίζονται, τότε να δείξετε ότι ο αριθμός a είναι ρίζα της εξίσωσης $f(x) = 0$.

Μονάδες 9

δ. Να αιτιολογήσετε γιατί οι γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων g και h έχουν ακριβώς δύο κοινές εφαπτομένες.

Μονάδες 3

Να απαντήσετε σε ΌΛΑ τα θέματα

Καλή επιτυχία!